

HILLERØD
KOMMUNE

Budgetforslag 2026-2029

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Juni 2025

Indhold

Aktivitetsudvidelsesforslag.....	3
Aktivitetsområde 21: Natur, Miljø og Klima.....	3
21AU2026-001 Egedammen; natursamarbejde med Nationalparken.....	3
Anlægsønsker	4
Natur, Miljø og Klimaudvalget:.....	4
50AØ2026-540 Kritiske vandløbsstrækninger, opretninger.....	4
50AØ2026-580 Udviklingsplan for kirkegårde.....	6
Finansieringsforslag.....	8
Aktivitetsområde 21: Natur, Miljø og Klima.....	8
21FF2026-001 Naturpleje på kommunens arealer – reduktion	8
21FF2026-002 Drift på kommunens grønne arealer – reduktion	9
21FF2026-003 Bestillingsopgaver græsklipning – reduktion.....	10
Aktivitetsområde 23: Kirkegårde.....	11
23FF2026-001 Fjernelse af bænke og mindre biodiversitet på kirkegårdene.....	11

Aktivitetsudvidelsesforslag

Aktivitetsområde 21: Natur, Miljø og Klima Natur, Miljø og Klimaudvalget

Aktivitetsområde: 21 Natur, Miljø og Klima

21AU2026-001 Egedammen; natursamarbejde med Nationalparken

Hillerød Kommune har i 2024 indgået et samarbejde med Nationalpark Kongernes Nordsjælland, Naturstyrelsen Nordsjælland, Danhostel Hillerød og Vejdirektoratet om at undersøge mulighederne for at øge arealet med lysåben natur i området Egedam, Danhostel Hillerød og ind i Store Dyrehave. Hillerød Kommune ejer ca. 7.5 ha af projektområdet.

Formålet med projektet er at skabe sammenhængende lysåben natur på ca. 15 ha med flere soleksponerede levesteder for trængte blomster og insekter knyttet til lysåbne arealer. Projektet vil øge biodiversiteten i området, herunder skabe levesteder og plads til sårbare arter som mange sommerfugle og vilde bier. De øvrige samarbejdspartnere har tilkendegivet at de også bidrager til realisering af projektet på deres arealer.

Projektområdet er bynært og rummer stort formidlingspotentiale. Et større mere sammenhængende lysåbent område kan øge mulighederne for flere naturoplevelser og rigere og mangfoldig natur. Nationalparken har tilkendegivet ønske om et tæt samarbejde med kommunen.

Projektforslaget lægger op til, at de respektive ejere står for tiltag på egne arealer. De foreslåede tiltag på Hillerød Kommunes arealer kan ikke afvikles inden for det nuværende budget til naturforvaltning til projekter i kommunen. De nødvendige tiltag vil være:

- Førstegangstiltag: selektiv hugst, afskrab af overjord udvalgte steder, udsåning af blomsterfrø, forberedelse til afgræsning og publikumsfaciliteter
- Løbende drift: forårsafbrænding, høslæt, afgræsning for at holde opvækst nede og sikre området holdes lysåbent, overvågning for at sikre at tiltag virker for biodiversiteten og de sjældne arter.

Prisoverslag i samarbejde med entreprenør er på 400.000 kr. til førstegangstiltag og driftsudgift på 80.000 kr. pr/år

Områdets budget: 1.475.000 kr.

Oversigt over forslagets økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Driftsudgifter	400	80	80	80
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift - netto	400	80	80	80

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Anlægsønsker

Natur, Miljø og Klimaudvalget:

Kategori: Nedslidning

50AØ2026-540 Kritiske vandløbsstrækninger, opretninger

Anlægsprojektets baggrund og mål:

Hovedparten af de kommunale vandløb er åbne vandløb (ca. 80 km åbne vandløb). Enkelte strækninger er dog rørlagte (ca. 30 km rørlagte vandløb). Rørene er typisk af beton. Beton forvitrer over tid, hvilket gør ledningerne skrøbelige. Det betyder stor risiko for rørbrud.

Undersøgelser har vist at mange af de rørlagte vandløbsstrækninger er kritiske; dvs. der er risiko for at sammenbrud af rør, hvilket kan give jordfaldshuller, oversvømmelser og heraf følgende skader på bygninger, ejendomme mv.

Budgetforslag til renovering af rørlagte vandløb har været en del af de foregående års budgetforhandlinger, uden at der dog er fundet en varig model. Der er indtil videre afsat 500.000 kr. i 2024, 615.000 kr. i 2025 og 600.000 kr. i 2026 som er afsat til Teglgårdsåen, Bygrøften og Ås Å som i 2022 var de strækninger med mest akutte behov. Undersøgelser peger dog på at der er behov for 600.000 kr. i 2027 samt 400.000 kr./år i de efterfølgende år til fortsat arbejde med renovering af rørlagte vandløbsstrækninger, hvor betonen er forvitret og der er risiko for rørbrud.

Tidsplan for anlægsprojektet:

Arbejdet udføres årligt i sommerperioden.

Afledte driftsudgifter:

Drift af de rørlagte vandløbsstrækninger indgår allerede i driftsbudgettet.

Oversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Senere
Anlægsudgifter	0	600	400	400	400
Anlægsindtægter	0	0	0	0	0
Anlæg – netto	0	600	400	400	400
Afl. driftsudgifter	0	0	0	0	0
Afl. driftsindtægter	0	0	0	0	0
Afledt drift i alt	0	0	0	0	0

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Kategori: Udvikling

Ejendomsnummer:

Bygningsnummer:

50AØ2026-580 Udviklingsplan for kirkegårde

Anlægsprojektets baggrund og mål:

Formålet med anlægsønsket er, at forvaltningen kan indgå samarbejde med en ekstern kirkegårdsarkitekt til at udarbejde en udviklingsplan for fremtidens kirkegårde.

Nationalt sker der en ændring i befolkningens ønske til gravsteder. Der er en stigende efterspørgsel på bisættelser med kremering (urnegravsteder) og en faldende tendens til kistebegravelser. Ved sløjfning af kistegravsteder ændres kirkegårdenes udtryk, da der opstår halvtomme områder. Fortidens kirkegårdsbehov afspejler sig i indretningen, og fremover vil vi se ønsker om forholdsvis flere urnenedsættelser, ønsker om eksempelvis skovbegravelsespladser, biodiversitet, mulighed for at opholde sig på kirkegården og mindes. Kirkegårdene har et stort rekreativt potentiale, hvor der blandt andet kan skabes rum til ophold i smukke og minderige områder centralt i Hillerød.

Hillerød Kommune har ansvaret for 3 kommunale kirkegårde, Hillerød, Nyhuse og Skansekirkegården, hvor også krematoriet ligger. Skansekirkegården er en arkitektonisk perle, der skal behandles med varsomhed. Nyhuse Kirkegård er en landsbykirkegård, som er opbygget med små urnegravsteder og flere kistegravstedsarealer, som er halvtomme. Hillerød Kirkegård er en bynær kirkegård, der som Nyhuse Kirkegård har tomme kistegravstedsarealer, men også en del benyttede. Der er en del besøgende fra byen uden kirkeligt ærinde på kirkegården, som bruger den til passage, ophold og ture med hunde.

Der er brug for en plan, som fremtidssikrer kirkegårdene. En udviklingsplan er nødvendig for at skabe en ny fælles retning for de kommunale kirkegårde. For at komme frem til en udviklingsplan vil forvaltningen rådføre sig med kirkegårdsarkitekter, som har erfaring med de perspektiver, som kirkegårde kan rumme jf. ovenstående. Udviklingsplanen udarbejdes med hensyntagen til Strategi for Bynatur med særligt fokus på bytræer og hjemmehørende arter, græsarealer og bynære boligarealer, hvor bynaturen er tilgængelig. Udviklingsplanen er også med til at gøre byens rum mere mangfoldige og fleksible og dermed byde flere af kommunes borgere ind på kirkegårdene, hvilket er i tråd med Arkitekturpolitikken for Hillerød Kommune.

Forvaltningen beregner en samlet udgift på 300.000 kr. til rådgivning. Uforudsete udgifter er beregnet med lav risikoprofil. Resultatet bliver en plan for, hvordan arealerne skal indrettes på de forskellige kirkegårde, så en langsigtet plan kan imødesee begravelsestendenser, etik og samtidig åbne op for flere borgere og arealer, som derved udnyttes bedre.

Tidsplan for anlægsprojektet:

Projektet kan løses inden for et år og kan ikke faseopdeles. Projektet kan flyttes mellem årene i budgetperioden.

Afledte driftsudgifter:

Lønsum til byggestyring udgør 3 % af den samlede anlægssum fordelt pr. år (9.000 kr. i 2026)

Øversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Senere
Anlægsudgifter	300	0	0	0	0
Anlægsindtægter	0	0	0	0	0
Anlæg – netto	300	0	0	0	0
Afl. driftsudgifter	9	0	0	0	0
Afl. driftsindtægter	0	0	0	0	0
Aflødt drift i alt	9	0	0	0	0

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Finansieringsforslag

Aktivitetssområde 21: Natur, Miljø og Klima Natur, Miljø og Klimaudvalget

Aktivitetssområde: 21 Natur, Miljø og Klima

21FF2026-001 Naturpleje på kommunens arealer – reduktion

Kommunen udfører naturpleje på kommunens egne arealer, hvor der god natur eller potentiale for gode naturforhold. 16 lokaliteter er prioriterede: Ll. Lyngby Mose, Vittenbjerg, Lykkesholm, Skorstenen, Baunebakken, Holtens Høj, Gadevand Mose, Hovmosen, Eng ved Egelund, Skansebakken og Nordisk Lejrskole, Langebjerg Ås, Lystrupvej og Lindholm (fattigkær)

I plejen er der fokus på

- værdifulde områder er beskyttet via Naturbeskyttelseslovens §3
- beskyttede habitatarter; løgfrø, markfirben, grøn mosaik guldsmed og stor kærguldsmed
- rødlistede arter som f.eks. dukatsommerfugl der findes på Skansebakken.

Reduktion i budgettet vil føre nedgang i naturkvaliteten og levestederne for de beskyttede arter.

Områdets budget: 845.000 kr.

Oversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Driftsudgifter	-100	-100	-100	-100
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift – netto	-100	-100	-100	-100

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Aktivitetsområde: 21 Natur, Miljø og Klima

21FF2026-002 Drift på kommunens grønne arealer – reduktion

Kommunen udfører grønne driftsopgaver på kommunens egne arealer, De grønne områder er vidt forskellige, og indeholder en lang række af forskellige elementer med hver deres drift. De grønne områder levere mange forskellige "ydelser" til borgerne f.eks. biodiversitet, rekreation, fysisk udfoldelse, ro, infrastruktur m.v.

I løsningen af de grønne driftsopgaver er der fokus på at

- Kommunens grønne områder skal indbyde til ophold og levere gode oplevelser til borgerne
- Kommunale træer skal være sikre og stier skal være fremkommenlige for færdsel.
- Biodiversitet fremmes og indarbejdes i løsningen af driftsopgaver

Reduktion i budgettet vil medføre en nedgang i kvaliteten af de kommunale grønne områder og dermed de ydelser som områderne levere til borgerne.

Områdets budget: 3.242.000 kr.

Oversigt over forslaget økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Driftsudgifter	-75	-75	-75	-75
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift – netto	-75	-75	-75	-75

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Aktivitetsområde: 21 Natur, Miljø og Klima

21FF2026-003 Bestillingsopgaver græsklipning – reduktion

Forvaltningen udfører græsklipning i rabatterne langs de kommunale veje. Denne opgave udføres primært for at sikre trafikanterne det nødvendige overblik, samt sikre at rabatter og grøfter ikke "springer i skov"

Græsklipningen er i dag for langt de fleste vejstrækninger reduceret til kun at klippe 1. skår (svarende til 1 meters bredde) tættest på vejen. Det resulterer i, at der lokalt herudover kan opstå behov for at knuse uønsket træagtig bevoksning ned, inden denne bliver stor og omkostningstung at fjerne.

Forvaltningen har også til opgave at sikre, at tilstødende grundejere ikke lader deres beplantning overskride vejskel. Denne opgave besværliggøres, såfremt bevoksningen ikke fjernes fra selve vejarealet.

Fokusområder, når græsrabatterne klippes:

- Sikre trafikalt overblik og fremkommelighed for trafikanterne.
- Sikre at uønsket bevoksning bliver fjernet inden det bliver for omkostningstungt.
- Øge biodiversiteten ved at sikre lysåbne arealer, og sikre at de arter, der er tilknyttet vores grøftkanter får bedre levesteder.

Reduktion i budgettet vil medføre at rabatterne i højere grad vil "gro til" og at fremtidige udgifter til fjernelse af bevoksning og oprensning af grøfter vil stige. Derover vil en reduktion også reducere det trafikale overblik, og fremkommeligheden kan ved en reduktion tilsvarende blive forringet.

Områdets budget: 147.000 kr.

Oversigt over forslaget økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Driftsudgifter	-94	-94	-94	-94
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift – netto	-94	-94	-94	-94

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Aktivitetsområde 23: Kirkegårde Natur, Miljø og Klimaudvalget

Aktivitetsområde: 23 Kirkegårde

23FF2026-001 Fjernelse af bænke og mindre biodiversitet på kirkegårdene

I rundingen på Skansekirkegården har der været afbrænding af græsarealet for at fremme biodiversiteten. Arealet er bl.a. levested for sommerfuglen violetrandet ildfugl.

Ved at stoppe med at udføre afbrænding vil forvaltningen kunne spare 25.000,- på løn og afbrændingskonsulent.

Fra 2024 sparede byrådet ¼ af bænkene på kirkegårdene.

I dag står der bænke på udvalgte pladser i afdelinger og på fællesarealerne, så borgerne kan sidde når de besøger kirkegårdene. Bænkene bliver hver uge vasket af og årligt malet.

Ved at fjerne hver tredje bänk på de tre kirkegårde; Nyhuse Kirkegård, Hillerød Kirkegård og Skansekirkegården vil man kunne spare årligt 41.000,- til maling og løn.

Områdets budget: 6.134.000 kr.

Oversigt over forslagets økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter	-66	-66	-66	-66
Driftsindtægter				
Drift - netto	-66	-66	-66	-66

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse